

Santackergaard

Bloemen-, bijen- en voedselbos in Park Lingezegen

Algemeen

Samen met een 5 tal andere Voedselbossen op "de Park" in Park Lingezegen vormen we een ecologisch paradijsje tussen Arnhem en Elst. We vormen een stichting, met doelstellingen, statuten en een echte vrijwilligers groep die meehelpt vorm te geven op deze 8 duizend zoveel vierkante meters. Een en ander wordt bijgehouden op de website, met nieuwsbrieven, een foto app en een vrijwilligers app. Bloemen, bijen en voedsel is waar het om draait, zolang de mens niet wordt vergeten. We proberen tijd en ruimte te scheppen om informatie te delen, ook met de bezoekers, getuige ook de informatie bordjes die we dit jaar 2025 hebben kunnen plaatsen.

Bloemen

Wilde bloemen, rozen, bloemen aan verschillende Prunus soorten maar ook bloemen aan grassen, bramen en brandnetels! Heerlijk ruikende, onooglijke, maar ook zeldzame soorten verrassen ons soms, zoals een Rietorchis op de zanderige grond van de Wadi. Op een warme dag in het voorjaar kijken de wandelaars verbaasd op als ze lopend op het klompenpad over het bruggetje, zoveel gezoem horen: ze zien dan pas de klimrozen die met ontelbare bloemetjes in bloei staan!

Bijen

Een bijenstal is het bijna onzichtbare uitzichtpunt, van waaruit het hele landstuk is te overzien. In de schaduw van de hoge bomen van de Santacker boerderij,

met heet en droog weer een ideale plek voor de honingbijen om uit te rusten van hun onafgebroken speurtocht naar honing, stuifmeel en propolis. De kasten in de bijenstal zijn de woonplaats van de honingbijen, altijd zijn er wel een paar volken, elk in hun eigen kast, te vinden. Als kinderen iets mooi vinden is het het volk van de bijen, dat zovele vragen oproept en die de imker moet zien te beantwoorden.

Ook blijkt de Wadi, die uitgegraven is om overtollig water op te vangen, een ideale nestel plek te zijn voor solitaire bijen op de stevige zandige ondergrond. Allerlei wilde, solitair levende, bijensoorten maar ook mieren vinden hier een plek. Dan wel oppassen voor de Groene specht, die behalve op het oude hout van de Tovertunnel, ook wel een los bijtje, spin of mier weet te vinden... Grappig is het dat op Texel een Bijenreservaat te vinden is, die 100 jaar geleden begonnen is!

Voedsel

De Santacker is behalve natuur, ook een Eldense Blauwe pruimenbos. De bomen staan in het gelid, in drie rijen, met een paar "bestuivers" er tussen. Dit afgelopen jaar hebben we genoten van hun vruchten, veel ingemaakt, maar nog meer van de bloesem genoten. De opbrengst was véél minder dan in 2024, maar een kwart van het gewicht. De pruimen waren de helft zo groot en de helft zoveel! Dat levert maar een kwart van het aantal potjes op, ongeveer 240, ongetwijfeld het resultaat van het droge voorjaar. 4 juli was de eerste pluk dag, 16 juli de laatste.

De druiven hebben zich goed gehouden het afgelopen jaar, we hebben wel minder kunnen verkopen, ongeveer 180 flesjes van 200 ml. 20 augustus was de eerste plukdag, 2 september de laatste. Wel steeds zoeter naarmate de tijd vorderde! Andere soorten waren de bessen, geplaatst in de tweede rij, weer vlak naast de rijen bomen. Dit jaar is ook het eerste jaar dat we Mispels hebben geoogst en verwerkt! Rond de 40 potjes, wel gemengd met appels van een andere biologische teler.

Natuur en Permacultuur

Natuur heeft een speciale klank in onze groep en stichting, Groen Geluk? Verbinding is voelbaar via het onverwachte in de natuur, het enthousiasme over de waarnemingen, de rust die terugkeert bij je wandeling en werken, en het delen van die ervaringen met anderen. Dan is het ook niet meer vreemd om **diversiteit** te omarmen. De grond te verrijken met mooie compost, inheemse planten te zaaien en te planten, nestkasten voor vogels en hommels te maken, rillen te maken met oud hout voor egels en vogels en hooi hopen te leggen voor een mooie grond bedekking en natuurlijke bemesting.

In de **Permacultuur** waarbij ook in de voedselteelt gebruik wordt gemaakt in verschillende lagen in de begroeiing; bomen-, struiken-, kruiden- en wortellaag vinden we inspiratie voor teelt van onze producten. Hierbij vormen de verschillende lagen een ondersteuning voor elkaar, samen met de Mycorrhiza, een bodemschimmel die met de wortels van bomen samenleven. Kunnen de druiven en bessen een aanvulling zijn voor de bomen, zijn de kruiden en granen een mooie grondbedekking en hebben de wortels genoeg voeding? In ons geval wortelen de druiven heel diep, de bomen

wortelen tot op 1 meter diepte (?) en de kruiden, Mosterd, graansoorten zoals Rogge, maar ook bv Honingklaver vullen de akkertjes met meer oppervlakkige beworteling, . We zijn blij met Gewone Berenklaauw, Pastinaak, Venkel en Grote engelwortel die ook diep wortelen, maar tegelijk prachtige drachtplanten zijn voor bijen, vlinders en kevers. Zelfs Distels zijn welkom! Op deze manier is het landschap één geheel. In deze natuur, waarmee we werken, zijn de ongeziene wortels nog wat ondergewaardeerd. Ze ontsnappen immers aan onze aandacht. Ze bepalen wel het welzijn van de bomen en vormen het leefgebied voor veel kleine dieren. De beestjes zoals regenwormen, mieren, muizen, padden en mollen bewonen onze grond en verlevendigen zo de Santacker, maar zijn soms ook een bedreiging als de wortels bloot komen te liggen. Zo zijn ook de vogels, de op de grond nestelende Grasmus, de kleine Steenuil en de Patrijs graag gehoorde (en geziene!) gasten.

Structuur stichting

De stichting bestaat op het ogenblik uit 4 leden, Leo Starink (voorzitter), Bart ten Westeneind (penningmeester), Elieke Starink (secretaris) en Henk van Rheede (gewoon lid) en een vacature. We hebben onze vergaderingen (4 keer per jaar) open gesteld voor vrijwilligers, zodat we optimaal transparant zijn, en vrijwilligers kunnen meepraten. Dit bevalt de meesten, hoewel het moeilijker is een gezamenlijke datum te vinden. De vrijwilligers groep, rond de 10 mensen, werkt samen met de stichting bij het onderhoud van het land en de planten en bomen, verwerking van de oogst en monitoring van de planten en dieren. Daarnaast hebben we per seizoen bijeenkomsten met een bepaald thema voor een groter publiek en doen we mee met acties zoals "meer bomen nu". Natuurwerkdag, Overbetuwe doet en NL Doet zijn de doe-dagen waar ook landelijk bekendheid aan wordt gegeven. Zo blijven we in contact met geïnteresseerden! Organisaties zoals de Stichting Landschapsbeheer Gelderland, die voor een schappelijke prijs vruchtbomen aanbiedt, de Bijenstichting die voorlichting geeft over solitaire bijen en natuurlijk de Park Lingezegen organisatie die ons in staat stelt ons werk te doen vormen voor ons een onmisbare factor. Wij, op onze beurt, ontvangen groepen vanuit het Westeraam, de buitenschoolse opvang en uit het basisonderwijs via NME Overbetuwe. Natuurlijk kunnen belangstellenden zich ook als groep aanmelden voor een rondleiding of werk op het land.

Financieel

Dit afgelopen jaar hebben we ook financieel gezien positief afgesloten. Met de verkoop van Pruimen jam, Druivensap en Mispelmoes is het vele werk van plukken, inmaken en versappen meer dan goed gemaakt. Duidelijk is dat mensen die het Klompenpad lopen ('t Percksepad) ook de jam, moes en het sap weten te vinden en te waarderen! Bijzonder dankbaar zijn we voor de jaarlijkse bijdrage die we mogen ontvangen van de Park Lingezegen organisatie voor de maatschappelijke inspanningen die we doen voor de gemeenschap.

En dat krijgen we ook terug van de bezoekers; de afwisseling, de zichtbare en onzichtbare veranderingen door het seizoen heen, en de aanspraak en informatie die we bieden over natuur, milieu en cultuur worden zeer gewaardeerd. Soms gaat dat ook nog gepaard aan een grotere of kleinere schenking of gift, waarbij dan ook onze Anbi status bij de Belastingdienst een rol kan spelen!

Wat betreft **natuur**: dank voor de individuele giften aan de stichting Santackergaard! Nu hebben we ook daardoor een pomp kunnen aanschaffen. We proberen de natuur op een groot gedeelte van het perceel in stand te houden met inheemse planten, een natuurlijke bemesting en natuurvriendelijk onderhoud. De natuur vinden we overal terug en kunnen we niet missen, alleen al omdat we zelf ook natuur zijn!

Wat betreft **milieu**: natuurlijk ontvangen we graag de gebruikte potten en flesjes terug voor hergebruik! En dat doen mensen ook. Ook het snoeihout en knothout gebruiken we op de Santacker voor voor nieuwe rillen of we versnipperen het hout voor op het pad of in de compost.

En wat betreft **cultuur**, ook dit jaar hebben we weer muzikanten ontvangen, dit keer ook uit het verre buitenland. Daarbij zijn zelfgemaakte instrumenten gebruikt, de marimba! Er is weer brood gebakken op een levend vuur, hebben we gedanst op de Dansacker. hebben we wandelstokken gesneden en hebben we zaden verzameld voor het volgende jaar. We hebben op markten gestaan bij voorbeeld in Hemmen bij de herfstmarkt van De Stroom, bij de Buitenplaats bij het Oogstfeest van de Hoogstambrigade van de Schuytgraaf, bij de Animo vlooiemarkt op het Kasteelterrein van Park Lingezege. Een eigen website is vereist om ook in de digitale wereld bekendheid te genieten. En dat doen we! Met *Carien.eu* hebben we een uitgelezen provider en kunnen met onze vragen goed terecht. In de Tijdlijn zijn de belangrijkste momenten in de afgelopen 9 jaar (!) mooi weer gegeven.

En het komende jaar?

Het komende jaar staat in het teken van de compost: kunnen we een goede verhouding vinden tussen pulp wat we krijgen van de Hoogstambrigade en houtsnippers van onze eigen bomen en struiken, maar ook wel van "buiten". Misschien dat de Bokashi ook wel een goede toevoeging kan blijken te zijn, we gaan het uitproberen! We willen in ieder geval het publiek benaderen met inzicht in onze werkwijzen, onze producten, maar vooral met ons enthousiasme voor de natuur. En we blijven de diversiteit als zelfstandig uitgangspunt omarmen.

Dankzij onze vrijwilligers zijn we een levende organisatie! Hier kunnen we tenslotte nog verwijzen naar het Beleidsplan 2026, waarin we uitgebreider op onze plannen ingaan. Maar vooral, laten we genieten van al het moois, heerlijk en soms, helaas, bijna zeldzaams!

Elst, februari 2026

Leo Starink, voorzitter stichting Santackergaard